

TAMMI

Mélissa Da Costa

VUORTEN VALO

MÉLISSA DA COSTA

Kaikki taivaan sini (2019, suom. 2024)

Toivoa versovat päivät (2020, suom. 2025)

Vuorten valo (2021, suom. 2026)

Mélissa Da Costa

VUORTEN VALO

SUOMENTANUT SAANA RUSI

TAMMI

HELSINKI

Karl Ristikiven runon on suomentanut Veikko Salminen.
Lainaukset Antoine de Saint-Exupéryn romaanista *Pikku prinssi*
on suomentanut Irma Packalén.

Ensimmäinen painos
Ranskankielinen alkuteos *Je revenais des autres* ilmestyi Ranskassa 2021.
© Éditions Albin Michel – Paris 2021
Suomenkielinen laitos © Saana Rusi ja Tammi 2026
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
Painettu EU:ssa
ISBN 978-952-04-7175-0
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

Sille 23-vuotiaalle tytölle, joka herätti tämän tarinan eloon. Joka kirjoitti, vaikka ei oikein tiennyt miksi, eikä uskaltanut kertoa kirjoituksistaan kenellekään. Jota kauhistutti pelkkä ajatuskin, että joku lukisi mitä hän on kirjoittanut, mutta joka kirjoitti silti, koska se sai hänet tuntemaan olevansa elossa.

Äidilleni, siskolleni Jeannelle ja Catherinelle. Olitte ensimmäiset, joille uskalsin avata oven tähän maailmaan. Päästin teidät Ambren luo, ja te kuljitte hänen rinnallaan alppikylässä. Kiitos, että luitte tarinan ja kiitos, että kannustitte minua. Sananne olivat minulle kultaakin kalliimpia.

*Palasin toisten luota aina eheämpänä kuin lähtiessäni
Heidän hymynsä suojapaikkani
Heidän katseensa ja sanansa ovat juurtuneet minuun,
ne kantoivat runsaan sadon
Taakse jäivät sammiot ja kangastukset
surun täyttämät
sisälläni jonkinlainen onni*

Onni?

ANDRÉE CHEDID, *JE REVENAIS DES AUTRES*

I

ELÄMÄ LÖYTÄÄ UUDEN UOMAN

Philippe avasi oven ja huomasi kummastukseensa asunnon olevan pimeänä. Ambre ei ollut avannut ikkunaluukkuja, ja huoneessa oli pilkkopimeää. Kello oli kuitenkin jo yli kaksi-toista. Philippe oli kiiruhtanut Ambren luo suoraan kokouksesta. He eivät olleet nähneet toisiaan kokonaiseen viikkoon. Sama juttu joka kerta. Jos tapaamisten väli venähti useampaan päivään, Ambre sulkeutui kuoreensa ja kesti tuntikausia, ennen kuin Philippe sai hänet leppymään ja hän antautui taas syleiltäväksi.

”Ambre?”

Ei vastausta. Se oli huono merkki. Hän oli siis todella pahalla päällä. Philippe loi työlääntyneen katseen kohti kattoa.

”Ambre?”

Philippe oli soittanut ja ilmoittanut tulewansa käymään. Vastaukseksi hän oli odottanut hyytävää hiljaisuutta, mutta Ambre oli vastannut ”okei” vähän erikoisella äänellä, jotenkin tukahtuneella. Aivan kuin olisi ollut tulossa kipeäksi.

Philippe laski takkinsa petaamattomalle sängylle. Ambrella ei tosiaan tainnut mennä hyvin. Yleensä sänky oli pedattu moitteettomasti, sileät lakanat vain odottivat, että ne myllättäisiin taas kiihkeästi ryttyyn.

”Onko kaikki kunnossa?”

Ei vieläkaan vastausta. Philippe oikoi takkinsa tyynylle, kuten hänellä oli tapana tehdä tänne tullessaan. Astuttuaan

sisään hän pani aina takkinsa siististi pois ja kutsui sitten Ambrea nimeltä. Kerran. Sitten toisen kerran. Yleensä se riitti. Sen jälkeen hän riisui Ambren sen suuremmitta seremonioitta, heitti hänet sängylle ja pani hänet voihkimaan. Se kävi helposti, kunhan Ambre ei murjottanut...

Jälkikäteen hän oli hellempi, ei enää niin malttamaton, antoi käsiensä vaellella Ambren iholla ja makasi aivan liki. Hänen mielensä oli kuitenkin jo muualla, suunnittelemassa iltapäivän kokouksen aikataulua.

”Mikä sinun on? Oletko kipeä?”

Philippe oli jo melkein kylpyhuoneessa ja huomasi yllätyksekseen, ettei sielläkään ollut valoja. Hän töytäisi oven polvelaan auki.

Siellä pimeässä Ambre oli, makasi kylpyammeessa.

”Mitä sinä oikein...”

Valokatkaisijan naksahdus karkotti pimeyden. Ensimmäiseksi Philippe näki kalpeat kasvot ja puolittain sulkeutuneet silmät. Vasta sitten hän huomasi veden olevan punertavan oranssia ja näki pitkät punaiset norot kylpyammeen laidalla.

”Ambre!”

Huuto leikkasi ilmaa kuin ruoskan sivallus. Philippe putosi polvilleen, tarttui Ambren elottomiin ranteisiin ja puristi lujaa. Hän toimi nopeasti ja vaistonvaraisesti, aivan kuin olisi mennyt salamannopeasti automaattiohjaukselle. *Tyrehdytä verenvuoto. Ota pyyhe, kiedo se ranteen ympärille, kiristä tiukalle.*

”Voi helvetti, Ambre!”

Soita ambulanssi. Hän ei ole kuollut. Ei hän varmastikaan ole kuollut. Philippe päästi irti Ambren käsistä, jotka valahtivat hervottomina takaisin ammeen laidoille, ja otti kännykän taskusta.

Tuuttaus. Toinen. Miehen ääni vastasi jotakin. Philippe huusi puhelimeen: ”Tulkaa äkkiä, tänne tarvitaan apua!”

Tytön silmäluomet värähtivät. Puoliksi tajuiissaan hän ajatteli miehen äänen muuttuneen. Tavallisesti se huokui itsevarmuutta ja aikuisuutta. Nyt ääni oli avuton ja hätääntynyt.

”Rue des Tilleuls, asunto numero 113. Kaksikymmentävuotias nuori nainen on viiltänyt ranteensa auki! Hän vuotaa kuiviin! Tulkaa pian!”

Mies vaikutti kiihtyneeltä, mutta tyttö ei voinut olla siitä aivan varma, sillä kaikki tuntui kantautuvan jostakin kaukaa. Mies sanoi taas jotain, mutta ei enää hätäkeskukselle. Ainakaan se ei tuntunut siltä.

”Mitä sinä olet tehnyt, Ambre!”

Mies puristi kylpyammeen reunaa ja tytön pyyhkeisiin kirottuja ranteita tajuamatta satuttavansa. Pyyhkeet värjäytyivät verestä punaisiksi, ja tytön kasvot kalpenivat entisestään. Hän sai vain vaivoin selvää miehen sanoista. Tuntui kuin korviin olisi työnnetty pumpulitupot.

”Ambre, minä tässä, olen tässä.”

Tyttö yritti ymmärtää, mitä hänelle sanottiin. Silmäluomet värisivät kuin perhosen siivet. Philippe nousi seisomaan ja tuijotti tytön lasittuneisiin silmiin, yritti saada häneen katsekontaktin.

”Ambre, pysy nyt hereillä! Katso minua!”

Silmäluomet laskeutuivat kuin verho ikkunan eteen.

”Voi helvetti, pysy hereillä! Kuuntele minua!”

Tyttö menetti tajuntansa. Pää kolahti ammeen laitaa vasten, ja Philippe haukkoi henkeä hienossa uudessa puvussaan. Hän oli huolesta suunniltaan. Ensihoitajat eivät saapuessaan ensin tienneet, mitä ajatella. Mies puku päällä, kasvot vääntyneinä, rutistamassa kylpyhuoneen lattialla makaavaa nuoren tytön liikkumatonta vartaloa, jonka oli nostanut kylpyammeesta. Tytön alaston, kalpea ja hento vartalo verisellä lattialla.

”Väistykää!”

Käskeytti toistaa useampaan kertaan, sillä mies katsoi heitä silmät ymmyrkäisinä mutta ei liikahtanutkaan, aivan kuin ei olisi tahtonut päästää ketään tytön luo.

Hoitajat töytäisivät miehen sivuun. Aikaa ei ollut hukattavana. Tyttö oli vitivalkoinen ja lähestulkoon hengetön.

Toinen ensihoitajista polvistui tytön viereen, tunnusteli tämän kaulaa sormillaan ja nyökkäsi.

”Syke tuntuu.”

Sen jälkeen kaikki kävi nopeasti. Philippe työnnettiin olohuoneeseen.

”Pois tieltä, nyt tarvitaan tilaa.”

Miehet alkoivat hääriä tytön ympärillä, eikä Philippe enää nähnyt mitä tapahtui.

Tyttö nostettiin paareille ja kannettiin ulos kylpyhuoneesta. Sen ulkopuolella hän näytti entistäkin kalpeammalta. Ja niin pieneltä. *Kaksikymmentä vuotta, voi helvetti, kaksikymmentä vuotta*, mies hoki aivan kuin ei olisi aikaisemmin oikeastaan ymmärtänyt sitä.

Ensihoitajat lähtivät ulos.

”Seuratkaa meitä.”

Paarien kantaminen portaikossa ei ollut helppoa, ja ne kolahtivat moneen kertaan seinään. Ambren pää heilahteli puolelta toiselle kuin nukella.

Rakennuksen edustalla vilkkuivat ambulanssin ja poliisiauton valot.

”Tännepäin. Otamme teiltä lausunnon.”

Philippe katsoi poliisiautoa, virkapukuista poliisia ja vilkkuvia valoja.

”Ei... haluan mennä hänen mukaansa.”

Hän vaikutti varmasti aivan sekopäiseltä, sillä poliisi rauhoitteli: ”Matka kestää vain muutaman minuutin.”

”Minun pitää mennä hänen kanssaan.”

Poliisi pysähtyi, vilkaisi pariaan ja laski kätensä Philippen olalle.

”Minä tulen mukaan ambulanssiin.”

Ympäriille alkoi kerääntyä uteliaita katsojia, jotka kurkottelivat nähdäkseen, mitä oli tapahtunut. Philippelle tuli yhtäkkiä hirvittävän huono olo. Hän olisi tahtonut kätkeytyä takkinsa suojiin, mutta tajusi jättäneensä sen asuntoon. Hän yritti

hermostuksissaan piiloutua poliisin taakse. Poliisi katsoi häntä kummastuneena.

”Oletteko kunnossa?”

”Vaimoni...”

”Anteeksi?”

Philippen kasvoilla vilahti kauhistunut ilme.

”Vaimoni ei saa tietää tästä.”

Poliisi ei ymmärtänyt, vaan katsoi häntä kulmat kurtussa. Heidän takanaan seisovan ambulanssin ovi sulkeutui, ja Ambren ympärillä näkyi liikettä. Hänelle laitettiin tippa, paarit kiinnitettiin paikoilleen. Poliisin katse käväisi paareilla ja kulki pitkin suojapeitettä aina sen raosta näkyvään maidonvalkeaan rintaan asti. Poliisi hätkähti ja kääntyi katsomaan Philippeä. Hän oli tajunnut mistä oli kyse. Enää hänen äänensä ei ollut ymmärtäväinen, vaan vihainen.

”Hänhän on niin nuori, että voisi olla oma lapsenne.”

Mistä tietää, ettei ole kuollut? Siitä että kuulee? Siitä että aistii? Siitä että havaitsee jotain?

Jostakin kantautui vaimea piippaus. Ja valoa, joka näytti vaaleanpunaiselta läiskältä silmäluomien takana. Vatsalla tuntui lämmin paino. Ambre antoi miellyttävän tunteen levitä koko ruumiiseensa. Kuvat palasivat mieleen sekavassa järjestyksessä. Partaterä kylpyammeen kiiltävän valkoisella reunalla. Hanasta valuva vesi, kun hän etsi ranteestaan parasta kohtaa viiltää. Ulko-ovi, jonka hän oli jättänyt lukitsematta.

Sumea ja hatara kuva Philippestä kumartuneena hänen ylleen. Philippestä, jonka kasvot olivat menettäneet muotonsa kuin sulanut vahakynntilä. Jonka ääni oli kuulostanut heikolta ja avuttomalta. Philippe oli sanonut jotain ja tehnyt jotain. Oliko Philippe löytänyt hänet, vai oliko kaikki vain unta? Joka tapauksessa hän oli nyt elossa.

Ambre ei tiennyt, oliko hän siitä iloinen vai ei. Koko asialla ei oikeastaan ollut mitään merkitystä. Oli aivan sama, oliko hän

tässä maailmassa tai jossakin muualla. Hän avasi silmänsä, joihin hyökyi valkoista, keinotekoista, päälleikäyvää valoa. Huone oli muuten tyhjä, mutta hänen peitollaan oli jokin tumma möykky. Se oli pää. Philippen pää. Philippe istui metallirunkoisen sängyn vierelle tuodulla tuolilla ja oli nukahtanut pää Ambren vatsalla.

Ambre yritti kohottautua tyynyjen varaan mahdollisimman huomaamatta, mutta jalka liikahti vahingossa, ja Philippe suoristautui.

”Ambre! Minä...”

Lauseen loppu jäi leijumaan ilmaan. Ambre katseli miestä pitkään. Tämän kasvot olivat ikään kuin nyrjähtäneet sijoiltaan, vanhentuneet. Se johtui varmaankin sairaalan kelmeistä valoista. Tai sitten ei.

”Ambre”, Philippe toisti. ”Anna anteeksi.”

Ambre ei olisi halunnut kuunnella miestä, ja häntä harmitti, että hän oli herättänyt Philippen. Hän kääntyi katsomaan omia käsiään ja sormiaan, jotka pystyi vain vaivoin tuntemaan. Hänen ranteensa olivat siteissä ja oikeaan käsivarteen oli kiinnitetty kanyyli. Se ei sattunut yhtään.

”Anna minulle anteeksi...”

Philippen kasvot vääntyivät tuskalliseen irveeseen. Ambre keskeytti hänet sanomalla hieman hitaasti ja tahmeasti: ”Kaikki hyvin.”

”Ei. Minä vannon, etten ajatellut, että –”

”Kaikki hyvin, minähän sanoin.”

Ambre ei halunnut kuulla selittelyjä tai katumusta.

Pam. Huoneen heiluriovi lennähti auki ja hän säpsähti. Sisään astuivat lääkäri ja sairaanhoitaja.

”Hän on herännyt, joten teidän on nyt lähdettävä”, lääkäri ilmoitti.

Lääkäri oli pitkä, vakavan näköinen silmälasipäinen mies. Sairaanhoitaja oli pyöreä ja punertavahiuksinen nainen, jonka ilme oli myötätuntoisempi. Philippe liikahteli tuolillaan, mutta ei noussut.

”Nyt on aika lähteä”, lääkäri toisti. ”Saitte jo poikkeuksellisesti jäädä odottamaan hänen heräämistään. Yleensä sitä ei sallita omaisille.”

Philippe nousi ylös ja nyki hermostuneesti kauluspaitansa mansetteja. Hän oli ilmeisesti yrittänyt pestä niitä sairaalan vessassa, koska hihoista erotti haaleanoransseja läikkiä, veren ja saippuan jälkiä.

Philippe ei reagoinut kehotukseen, joten sairaanhoitaja otti ohjat käsiinsä lempeästi, mutta päättäväisesti.

”Sairaan säännöt... Tämänkaltaisissa tapauksissa...”

Ambre ei sanonut mitään, tuijotti vain heitä tyhjin silmin. Philippe nyökkäsi.

”Ymmärrän. Minä... minä lähten.”

Hän vilkaisi kalpeaa ja ilmeetöntä Ambrea, empi hetken ja kohotti kömpelösti kättään. Lääkäri laski kätensä hänen ran-teelleen.

”Saatan teidät ulos.”

Lääkärin olemus oli käskevä. Philippe totteli.

”Ei hätää. Pidämme teidät ajan tasalla.”

Lääkäri ei jäänyt edes odottamaan vastausta. Ovi sulkeutui. *Syyllinen*. Oli kuin lääkäri olisi huutanut sen ääneen. Philippe oli syyllinen, koska oli ryhtynyt suhteeseen tytön kanssa, vaikka oli neljäkymmentävuotias, naimisissa oleva kahden lapsen isä. Hän oli yhtä aikaa pelastaja ja syyllinen kaikkeen.

Ambre, sairaanhoitaja ja lääkäri olivat nyt kolmisin. Ambre istui turtana paikoillaan, lääkäri ja sairaanhoitaja hymyilivät teennäistä hymyä.

”Pahoittelen. Sairaan säännöt määräävät”, sairaanhoitaja totesi vuosien koulimalla myötätuntoisella äänellä.

Ei reaktiota. Ambre tuijotti eteensä lasittunein silmin. Ei hän oikeastaan välittänyt oliko yksin vai Philippen seurassa.

”Vanhemmillesi on ilmoitettu.”

Molemmat katselivat häntä tutkivasti, mutta hän ei räpäytännyt silmänsäkään. Lääkäri jatkoi: ”Osastohoito kestää vain muutaman päivän. Tarvittaessa enintään joitakin viikkoja. Tulet tapaamaan psykologia. Hänen nimensä on rouva Idalo, ja hän on oikein mukava.”

Häneltä odotettiin selvästikin jotain, joten hän pakottautui nyökkäämään vastaukseksi. Lääkäri ja hoitaja hymyilivät.

Lääkäri laski yöpöydälle muutaman tabletin.

”Ota nämä veden kanssa. Ne auttavat nukkumaan ensi yön.”

Ambre oli jo niellyt molemmat tabletit.

Rouva Idalo oli pitkä, vaaleatukkainen nainen. Hän toi Ambren mieleen Philippen vaimon Ninan, jonka Ambre oli nähnyt vain kahdesti. Häntä hävetti suunnattomasti se, kuinka hän oli tämän nähnyt.

Edellisestä kerrasta ei ollut pitkä aika. Philippe oli ollut lähdössä perheen kanssa Disneylandiin ja oli piipahtanut kertomaan matkasta. Oli perjantai-ilta, kello oli yli puolenyön ja Ambre oli nukkumassa, meikit kasvoilla ja vaatteet päällä. Hän piti itsensä aina valmiina Philippen käyntejä varten. Mekko, pitsialusvaatteet, huulipunaa. Philippe rakasti syvänpunaista huulipunaa. Ambre havahtui hereille hymy huulilla kareillen. Hän oli uninen, mutta onnellinen. Philippe jäi kuitenkin seiso-maan ovensuuhun, eli ei aikonut viipyä.

”Kaunokaiseni, en päässyt yhtään aikaisemmin. Piti odottaa, että Nina nukahti. Lähdemme lasten kanssa huomenna aikaisin aamulla Disneylandiin. En pystynyt kertomaan siitä aikaisemmin. Yritän olla varovainen puhelimen kanssa...”

Ambre nyökkäsi ja peitti parhaansa mukaan pettymyksensä.

”Et saa pariin päivään lähettää viestejä.” Philippestä oli selvästi kiusallista sanoa niin, joten hän lisäsi samaan hengen-
vetoon: ”Olen poissa vain kolme päivää. Se ei ole pitkä aika, eihän?” Philippe otti hänen kasvonsa käsiensä väliin ja suukotti otsalle. ”Ajattelen sinua koko ajan. Palaan pian.”

Toinen suukko, hieman ensimmäistä pidempi, ja sitten hän lähti ja jätti Ambren seisomaan yksin ovensuuhun murtuneena.

Odottaminen oli raastavaa, mutta Ambre selvisi kuin selvisikin noista kolmesta päivästä. Hän hääti synkät ajatukset loitolle ja karkotti mieleen luikertelevat kuvitelmat. Kaikki oli mennyt huonompaan suuntaan jo monta kuukautta, mutta Philippe oli vain viitannut tilanteelle kintaalla.

”Aina sinä paisuttelet kaikkea. Eikö sinun ole täällä hyvä olla? Yritän käydä niin usein kuin mahdollista...”

Kun kolme päivää oli kulunut, Ambre odotti häntä käymään, mutta hän ei tullut eikä soittanut.

Missä se mies oikein viiptyy!

Ambren mielessä käväisi ajatus käydä kurkistamassa, oliko Philippe kotona, mutta hän onnistui vastustamaan kiusausta.

Seuraavana päivänäkään miehestä ei kuulunut mitään. Ambre piti pintansa iltayhteentoista asti, sitten hänen itsehillintänsä petti. Philippen kotitalo oli vain kolmen minuutin kävelymatkan päässä Ambren vuokrayksióstä, mutta Philippe oli lähestulkoon uhkaavaan sävyyn kieltänyt häntä tulemasta talolle.

”Et saa hiiviskellä siellä! Uskalsin vuokrata sinulle tämän asunnon ihan kotini vierestä, koska luotan sinuun. Et saa pettää luottamustani.”

Ambre kiipesi aidan yli ja piiloutui pensaan taakse Philippen huolella hoitamalle pikku pihalle. Lasiovista avautui esteetön näkymä olohuoneeseen. Myöhemmin Ambre ajatteli, mitä kaikkea pihalle tunkeutumisesta olisi saattanut seurata. Hälytin olisi voinut lauaeta, joku utelias naapuri olisi voinut nähdä hänet, poliisi olisi saattanut huomata, mitä hän puuhaili... Philippe ei olisi antanut sitä hänelle koskaan anteeksi.

Sinä iltana hän näki Ninan. Naisen, jota oli ajatellut pakko-mielteisesti. Naisen, joka oli syypää hänen surkeaan tilanteeseensa. Vaimo. Virallinen puoliso. Korkealla valtaistumellaan. Philippe ei ollut milloinkaan yrittänyt uskotella hänelle

jättävänsä vaimonsa, ja Ambre oli tiennyt alusta pitäen, että Nina olisi aina ykkönen.

Nina oli pitkä, solakka nainen, jolla oli pitkät, vaaleat hiukset. Hän istui olohuoneessa kauniina ja eleganttina silkkipyjamassa ja kotitossuissa, joissa hänen säärensä näyttivät ballerinan sääriltä.

Ambre liimaantui paikoilleen kokonaiseksi tunniksi ja katsele kaikkea ihaillen, vaikka näki vain olohuoneen ja sinne ja sieltä pois kulkevia ihmisiä. Saiko Nina Philippe laukeamaan? Nopeammin, voimakkaammin? Ottiko Philippe Ninan sängyn-päätyä vasten, kiskoiko hiuksista ja puhui rumasti?

Vai oliko hän Ninan kanssa hellä?

Valot sammuivat.

Seuraavana iltana Ambre palasi pihalle. Hän paloi halusta nähdä lisää. Hän ei ollut muistanut syödä koko päivänä, koska ei ollut pystynyt ajattelemaan mitään muuta. Philippe ei ollut edelleenkään soittanut. Tällä kertaa Ambre oli valmistautunut paremmin, pukeutunut kokomustiin, kietaissut hiukset kiinni ja sujauttanut keittiöveitsen taskuunsa. Siltä varalta, että... Miksi? Hän ei itsekään tiennyt.

Oli lokakuun lopun ilta ja ilma oli leuto. Olohuoneen lasiovi oli raollaan. Kello oli vähemmän kuin edellisenä iltana, eivätkä lapset olleet vielä nukkumassa. Kaikki neljä olivat olohuoneessa kuin näyteikkunassa. Philippe ja tämän perhe. Philippe vaimonsa ja lastensa kanssa. Philippe omassa elämässään, jossa Ambrea ei ollut olemassakaan eikä koskaan tulisi olemaan.

Ambre patosi kyöneleet sisäänsä ja tunsu, miten kipu viilsi rintaa.

Lapset olivat pieniä ja Ninan lailla vaaleahiuksisia. He istuivat olohuoneen lattialla risti-istunnassa ja värittivät isänsä kanssa. Nina oli syventynyt lehteen pitkät sääret ojennettuina sohvalle. Välillä hän nosti katseensa lapsiin ja hymyili. Ambren ajantaju katosi.

"No niin, sänkyyn siitä, senkin riiviöt!"

Huuto kiiri pihalle asti. Philippe nousi ylös ja kaappasi lapset kainaloonsa. Nina seurasi hymyillen perässä. He katosivat näkyvistä ja Ambre jäi odottamaan. Hän kuvitteli, miten Philippe kantaisi hänetkin sänkyyn, jossa oli laidat, sipaisisi hänen hiuksensa korvan taakse ja lupaisi, ettei hän näkisi pahoja unia.

Philippe ja Nina palasivat olohuoneeseen ja kävivät sohvalle. Philippe avasi television ja kietaisi kätensä Ninan olalle. Hetken päästä Nina nojautui hänen olkapäätään vasten. Hiukan myöhemmin Philippe kuiskasi Ninan korvaan jotakin. Nina naurahti. Sietämätöntä. Philippe hyväili hänen rintaansa ja sitten kahmaisi sitä kunnolla. Nina esteli ja osoitti ikkunaa. Philippe nousi ylös. Ambre ei hievahtanutkaan. Hän ei ollut enää tietoinen omasta kehostaan eikä ympäristöstään. Suljetun ikkunan ja kiinni vedettyjen verhojen takaa hän erotti varjot, jotka kietoutuivat yhteen ja sulivat toisiinsa. Philippe ei kiirehtinyt tai ollut karkea, ei kiskonut Ninaa hiuksista tai painanut tätä hätäisesti sohvan selkänojaa vasten, vaan otti aikansa ja nautiskeli. Maisteli Ninaa kuin herkullista ruokalajia. Heidän liikkeensä olivat kuin tanssia. Kaikki oli tuhannesti kauniimpaa kuin se, minkä Ambre oli saanut kokea. Hän kyyristeli pensaan takana myöhään yöhön.

Seuraavana päivänä Philippe viimein soitti. Ambre oli odottanut soittoa jo päiväkausia.

”Hei, kaunokainen! On ollut ikävä. Mitä kuuluu? Miten olisi lounas? Saanko tulla käymään?” Ambre oli valmistellut hänelle läksiäislahjaksi punaisen ja valkoisen kirjavan taulun, jonka Philippe oli panikoimalla ja hätäantymällä pilannut.

Psykologinainen muistutti Ninaa, paitsi että hän ei ollut yhtä kaunis. Hän oli miellyttävä ja loputtoman kärsivällinen, kuten sairaanhoitaja oli luvannut, ja jaksoi toistaa tunnista toiseen samoja kysymyksiä lempeän rauhallisesti, aina yhtä tyynenä ja hymyillen.

Hän odotti Ambren aloittavan, ja kun Ambre pysyi vaiti, hän sanoi: ”Ei se mitään. Mitä jos vaikka piirrettäisiin vähän?” Hän otti esiin paperia, vahaliituja ja pastelliliituja.

Ambre totesi, että mitä pikemmin hän alkaisi puhua, sitä nopeammin hän pääsisi pakoon tätä pientä huonetta ja sen liian iloisen värisiä tauluja ja saisi palata huoneeseensa, jossa kukaan ei vaivaisi häntä. Siellä hän saisi niellä tablettinsa, jotka turruttivat mielen, saivat puheen puuroutumaan ja mielen sumentumaan. Niinpä hän lopulta vastasi terapeutin kysymyksiin.

”Kenen oli tarkoitus nähdä sinut kylpyammeessa?”

Ei vastausta.

”Sehän oli tarkoitettu viestiksi jollekulle, eikö vain? Tärkeäksi viestiksi, jota ei ollut mahdollista muuten välittää.”

Ei vastausta.

Psykologi toisti kysymyksensä.

”Kenelle se oli tarkoitettu? Kerro minulle hänestä, joka löysi sinut. Hänestä, jolle viesti oli osoitettu. Aloita vaikka jostain ihan pienestä. Vaikka hänen nimestään.”

Ääni ja katse olivat lempeät. Nimi tuli puolivahingossa ulos.

”Philippe.”

”Philippe? Selvä. Kuka Philippe on?”

”Hän on neljäkymmentävuotias ja naimisissa.”

”Hyvä... jatka vain.”

Pitkä hiljaisuus.

”Hän on neljäkymmentävuotias, hän on naimisissa, hän on myyntipääällikkö ja hänellä on kaksi lasta.”

Psykologi katseli Ambrea intensiivisesti, liikkumatta ja lähes-tulkoon hengittämättä. Hänen katseensa oli pehmeä.

”Entä tyttö?”

”Mikä tyttö?”

”Tyttö, joka oli kylpyammeessa.”

Ei vastausta.

”Ole kiltti ja kerro minulle jotain siitä tytöstä, Ambre.”

”Hän on kaksikymmentävuotias.”

”Kiitos. Mitä muuta voit kertoa hänestä?”

”En mitään.”

”Etkö mitään?”

”Hän ei ole kukaan eikä hänellä ole ketään muuta kuin se mies.”

Kun hän sai sen sanottua, pato alkoi murtua ja tarina keriytyä auki.

Ambre kertoi kaiken viileästi ja toteavasti, aivan kuin sitä ei olisi tapahtunut hänelle itselleen. Hän ei yrittänyt kaunistella kiusallisiakaan kohtia. Hän vain kertoi kaiken.

Jokainen kerrottu asia johti seuraavaan. Kaikki liittyi kaikkeen. Hän ei ollut ennen kunnolla oikein tajunnutkaan sitä. Philippe, Angéla, hänen omat vanhempansa, Philippe, Angéla, perhe.

”Miten hän tuli sinun elämäsi?”

”Philippe vai?”

”Niin.”

Ambre kertoi, kuinka oli eräänä iltana lähtenyt Angélan kanssa baariin. Virallisesti hän asui vielä vanhemmillaan, mutta tosiasiassa hän yöpyi useimmiten Angélan luona. Se ei ehkä ollut mikään hyvä asia...

”Kuka tämä Angéla on?”

”Hän on... Se on pitkä juttu.”

”Voidaan palata siihen myöhemmin, jos tahdot.”

”Okei.”

”Jatka vain. Lähditte siis baariin.”

Ambre muisti sen illan kuin eilisen. Häpeästä ja humalatilasta huolimatta hän ei ollut unohtanut pienintäkään yksityiskohtaa.

He olivat astuneet Angélan kanssa sisään savuiseen baariin, jossa he istuivat aina perjantai-iltaisoin. Miesten katseet, nuorten ja vähemmän nuorten, olivat seuranneet heitä baaritiskille. Angéla valitsi heille aina asut, ja hän suosi provosoivia, tummia vaatteita. Hän oli värjännyt Ambrenkin hiukset korpinmustiksi.

”Sitten ollaan kuin siskokset.” Uuden värin myötä Ambre tunsikin olevansa enemmän itsensä näköinen kuin kullansävyisissä hiuksissaan. Ei enää niin kiltin näköinen.

Angéla aloitti tilaamalla tequilat. Ambre tunsikin olonsa tahmeaksi jo ennen juoman kumoamista: hän oli ollut ulkona myös edellisenä iltana ja nukkunut pitkälle iltapäivään. Angélan silmissä oli pahanilkinen katse.

”Tänä yönä hankitaan sänkyseuraa.”

Ambre ei ollut yhtä innokkaasti mukana. Hän oli jo jonkin aikaa tuntenut tukehtuvansa ja sai välillä hengenahdistusta. Kohtauksia oli alkanut tulla iltaisin, aina vain tiheämmin. Oli kuin ahdistus olisi painanut keuhkoja kasaan. Silloin hän poltti aina vähän pilveä. Se auttoi olemaan ajattelemaa asiaa.

Mitä minä oikein teen elämälläni? Pitäisi ehkä oikeasti lukea tentteihin. Miettiä jotain ammattia...

Hän opiskeli yliopistolla kieliä ja tiesi, että Angéla olisi pitänyt häntä ilonpilaajana, jos olisi kuullut hänen puhuvan ”tulevaisuudesta”.

Drinkki seurasi toistaan. Tyyppejä ilmaantui juttusille. Ambre tunnisti yhden heistä. Erään illan päätteeksi hän oli maannut sen tyyppin auton takapenkillä. Hän ei muistanut enää miehen nimeä eikä sitä, oliko nauttinut. Hän muisti vain, että auto oli ollut lainassa miehen veljeltä, vaikka miehellä ei ollut edes ajokorttia. Mies haisi tupakalta ja rommilta.

”Palaako?”

Mies oli selvästikin tunnistanut hänet, koska oli laskenut kätensä hänen olalleen ja lähtenyt ohjaamaan häntä kohti ulko-ovea. Ambre seurasi perässä. Mies tarjosi hänelle savukkeen. Ambre sytytti sen välinpitämättömästi, minkä jälkeen mies tempaisi sen hänen suustaan, alkoi suudella häntä ja lääppiä rinnoista.

”Päästä irti!”

Ambre käänsi päänsä sivuun väistääkseen miehen suuta, mutta mies kiristi otettaan, eikä hän saanut tätä työnnettyä

loitolle, koska alkoi olla jo melko juovuksissa. Ulkona seisoivat myös muita asiakkaita, jotka seurasivat esitystä huvittuneina. Osa katsoi toisaalle. Oma vika, mitäs oli laittanut niin lyhyen hameen ja niin kirkkaan punaista huulipunaa.

”Käpälät irti, etkö tajua?”

Mies naurahti ja likisti häntä entistä lujemmin. Haaroissa pullotti.

”Et sinä viimeksi estellyt.”

”En muista sellaista.”

Ambre yritti työntää miestä taas loitolle, mutta mies työnsi kätensä hänen hameensa alle ja yritti survoa sormeja pikkuhousuihin. Hän työnsi miestä kaikin voimin saadakseen tämän kauemmas. Maailma kieppui silmissä. Yhtäkkiä hän näki, miten mies kaatui maahan ja karjaisi kivusta. Miehen takana seisoivat toinen mies, joka oli lyönyt ahdistelijaa: vakavannäköinen tyyppi puku päällä, nyrkit ojossa, valmiina lyömään uudelleen. Maahan kaatunut mies huusi, lähestulkoon aneli: ”Älä lyö! Minä lopetin!”

Toinen mies jyrähti kovaan ääneen: ”Mikä sinua vaivaa? Ajattelitko ihan vain raiskata tytön tässä kaikkien nähden?”

”En, en.”

”Mitä sinä oikein sitten meinasit?”

Lyöty mies hieroi ohimoitaan ja etsi katseellaan pakoreittiä.

”Antaa vetää! Ja katsokin, ettet näytä täällä enää naamaasi. Kiitä onneasi, että tämä jää tähän! Veisin sinut kyllä ilomielin poliisiasemalle.”

Mies miltei kiitteli ja pinkaisi paikalta. Ambre seisoivat hiirenhiljaa paikallaan ja katsoivat miestä, jota luuli baarin portsariksi. Mies näytti todella vihaiselta, eikä Ambre uskaltanut sanoa sanaakaan, ei edes kiittääkseen.

”Kaikki kunnossa?”

Mies mittaili Ambrea katseellaan.

”Tulitko tänne jonkun kanssa? Voiko joku saattaa sinut kotiin?”

TOISEN IHMISEN LÄHELLE PÄÄSTÄMINEN VOI SATUTTAA, MUTTA SE MYÖS PARANTAA

Ambre on kahdenkymmenen, hän ei ole kukaan eikä hänellä ole ketään – salaista rakastajaa lukuun ottamatta. Kun Ambre on lopullisesti hukkua elämänsä onttouteen, kohtalo heittää eteen uuden alun: työpaikan kaukaisesta vuoristohotellista. Hotellin kausityöntekijöiksi on päätenyt joukko nuoria ihmisiä, joiden tarinoihin kutoutuu niin surua, epävarmuutta, riitaa kuin ystävyyttä ja rakkauttakin. He oppivat paljon itsestään ja toisistaan ja huomaavat, että elämä kyllä kantaa.

www.tammi.fi

9 789520 471750

84.2

ISBN 978-952-04-7175-0